

**Ключови индикатори за изпълнение на политиките и целеви стойности
за периода 2024-2026 г.**

на Министерството на околната среда и водите

Област на политика:

Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда

- **Кратко описание на обхвата на областта на политиката, за която ПРБ отговаря**

Политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда е насочена към опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал, подобряване на управлението на отпадъците, преход към ефективна кръгова и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика от гледна точка на използването на ресурсите и провеждане на устойчива политика за постигане на здравословна околна среда и защита на населението от свързани с околната среда въздействия. Тя обхваща развиването и прилагането на комплекс от инструменти, които допринасят във висока степен за опазване чистотата на водите, почвите и въздуха, предотвратяване на образуването на отпадъци и насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране, адаптиране към измененията на климата и ефективно използване на ресурсите в икономическия цикъл на страната.

- **Отговорност за разпределението на публичните разходи за политиката**

	Закон	Прогноза	Прогноза
	2024 г.	2025 г.	2026 г.
1900.01.00 - Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда			
1	3	4	5
1. Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, които МОСВ разходва пряко чрез бюджета и отговаря за разпределението	50 053,4	49 115,1	49 685,3
2. Консолидирани разходи в област на политиката по опазването и ползването на компонентите на околната среда, финансирани по други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч.:	396 247,6	541 384,5	684 822,4
Централен бюджет - капиталови разходи	1 766,6	1 261,1	770,0
ПУДООС	63 896,7	61 811,7	61 611,7
ОП „Околна среда“	292 739,3	452 092,7	614 349,7
Програма за минали екологични щети	15 880,0	18 700,0	0,0
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална политика – БАН	675,0	675,0	675,0
Национален доверителен фонд	6 272,0	6 844,0	7 416,0
Подобряване природозащитното състояние на горски местообитания от мрежата Натура 2000 в Югозападна България-ОПОС 2014-2020	13 587,0		
Инвестиция К05.И01 от НПВУ: „Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения, базирани на природата, в опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“	1 431,0	0,0	0,0
ОБЩО ПО ПОЛИТИКАТА	446 301,0	590 499,6	734 507,7

• **Ключови индикатори и целеви стойности**

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	Целева стойност			
Наименование на индикатора	Мерна единица	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.
1. Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: <ul style="list-style-type: none"> • подобро водоснабдяване; • подобро пречистване на отпадъчни води; • защита от наводнения 	бр. жители	202 070 121 000 255 660	202 070 121 000 255 660	202 070 121 000 255 660
2. Допълнителен капацитет за оползотворяване/рециклиране на отпадъци	тона	55 000	55 000	55 000
3. Управление и защита на природни местообитания и видове чрез: <ul style="list-style-type: none"> • приети планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за растителни и животински видове; • осигуряване на екологосъобразно и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и диворастящи плодове) 	брой	12 900	12 900	5 900
4. Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ ₁₀)	бр. жители	788 713	2 929 749*	2 929 749*
5. Спестени емисии на парникови газове от подкрепени проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени	tCO ₂ eq**	670 000	680 000	690 000

* Целевата стойност е актуализирана въз основа на данни за населението от НСИ към 31.12.2022 г.

** тон въглероден диоксид еквивалент

Индикатор „Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: подобро водоснабдяване, подобро пречистване на отпадъчни води, защита от наводнения” измерва постигнат ефект от подкрепени проекти, насочени към повишаване на ефективността на ползване на водите чрез намаляване на загубите на вода във водопреносните мрежи, подобряване на качеството на питейната вода и предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от вредното въздействие на водите.

Индикатор „Допълнителен капацитет за оползотворяване/рециклиране на отпадъци“ измерва постигнат ефект от осъществени проекти, свързани с предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката.

Индикатор „Управление и защита на природни местообитания и видове чрез приети планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за растителни и животински видове и осигуряване на екологосъобразно и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и диворастящи плодове)“ е ключовия механизъм за ефективно управление и защита на природни местообитания и видове с европейско и национално значение, който способства за измерване на постигнатия напредък в стратегическото планиране на мерките, необходими за подобряване на природозащитното състояние и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове.

Индикатор „Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ₁₀)“ е индикатор за изпълнение на целта за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на цялата страна. Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух (КАВ), са 12 замърсителя, които са обект на нормиране и чиито нива в атмосферния въздух подлежат на задължителна текуща оценка (мониторинг). Замърсителите са: прахови частици – ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5}, серен диоксид, азотни оксиди, олово, озон, въглероден оксид, бензен, кадмий и никел

(тежки метали), арсен и полициклични ароматни въглеводороди. Ключов приоритет на национално ниво е подобряване на КАВ за населението с наднормено замърсяване с ФПЧ₁₀. Индикаторът измерва постигнатия ефект от прилагането на мерки, като показва населението в определени градове с подобро КАВ (с целева стойност за периода от 2024 до 2026 г. – 2 929 749 жители).

Индикатор „Спестени емисии на парникови газове от подкрепени проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени“ измерва постигнат ефект от подкрепени проекти, насочени към намаляване на емисиите на парникови газове.

Всички ключови индикатори измерват степента на изпълнение на стратегическата цел на политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда: „опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал, подобряване на управлението на отпадъците, преход към ефективна кръгова и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика от гледна точка на използването на ресурсите и провеждане на устойчива политика за постигане на здравословна околна среда и защита на населението от свързани с околната среда въздействия“.

Област на политиката:

Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост

- ***Кратко описание на обхвата на областта на политиката, за която ПРБ отговаря***

Политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост е насочена към осигуряване на мониторинг на околната среда, анализ и оценка на състоянието на компонентите и факторите на околната среда с цел изготвяне и предоставяне на информация, която да служи за основа за вземане на решения относно ефективността и целесъобразността на провежданите политики в областта на околната среда. Основен инструмент на политиката е Националната система за мониторинг на околната среда, чието развитие е насочено към цялостно осигуряване на актуална и достоверна информация за състоянието на околната среда, с което да се гарантира вземането на навременни и ефективни управленски решения, както и към непрекъснато разширяване на обхвата на предоставяната публична информация.

- ***Отговорност за разпределението на публичните разходи за политиката***

	1900.02.00 - Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	Закон	Прогноза	Прогноза
		2024 г.	2025 г.	2026 г.
	1	3	4	5
1.	Консолидирани разходи в област на политиката на Националната система за мониторинг на околната среда, които МОСВ разходва пряко чрез бюджета и отговаря за разпределението	10 689,6	12 196,6	12 528,3
2	Консолидирани разходи в област на политиката на Националната система за мониторинг на околната среда, финансирани по други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч.:	0,0	396,0	64,3
	Централен бюджет - капиталови разходи	0,0	396,0	64,3
	ОБЩО ПО ПОЛИТИКАТА	10 689,6	12 592,6	12 592,6

- **Ключови индикатори и целеви стойности**

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	Целева стойност			
Наименование на индикатора	Мерна единица	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.
1. Изпълнени програми за мониторинг на компонентите и факторите на околната среда	брой	12	12	12
2. Поддържани информационни системи/ системи с публичен достъп на НСМОС	брой	20/12	20/12	20/12
3. Поддържани регистри с публичен достъп	брой	20	20	20
4. Изготвени доклади за състоянието на околната среда	брой	10	10	10
5. Докладвания до международни институции*	брой	25	26	25

* Докладванията по някои международни програми, директиви и конвенции не е ежегодно, а на период от няколко години.

Индикаторите са с основна роля по отношение на оценката на мерките за гарантиране на информационна обезпеченост на процесите на вземане на решения за околната среда на политическо и оперативно ниво чрез: осигуряване на актуална и достатъчна по обхват информация; анализ и оценка на състоянието на компонентите на околната среда и факторите, влияещи върху тях; предоставяне на достъп до информацията; предоставяне на необходимата информация на държавните институции за целите на управлението на околната среда и докладване в изпълнение на изискванията на международното екологично законодателство.

Всички ключови индикатори измерват степента на изпълнение на стратегическата цел на политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост: „мониторинг на околната среда, анализ и оценка на състоянието на компонентите и факторите на околната среда за изготвяне и предоставяне на информация, която да служи за основа за вземане на решения относно ефективността и целесъобразността на провежданите политики в областта на околната среда“.

Политика в областта на Други бюджетни програми

Бюджетна програма „Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология“:

	1900.03.00 - Други бюджетни програми	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.
	1	3	4	5
1.	Консолидирани разходи в област на бюджетна програма "Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология"	26 990,4	26 287,9	26 588,6
2	Консолидирани разходи в област на бюджетна програма "Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология", финансирани по други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч.:	788,6	663,2	663,2
	Централен бюджет - капиталови разходи	788,6	663,2	663,2
	ОБЩО ПО ПОЛИТИКАТА	27 779,0	26 951,1	27 251,8

Бюджетна програма „Администрация“:

В програмата са включени дейностите, които съдействат за работата на специализираната администрация, и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица. Всички тези дейности подпомагат изпълнението на програмите по провежданите от МОСВ политики.

	1900.04.00 - Бюджетна програма „Администрация“	Закон	Прогноза	Прогноза
		2024 г.	2025 г.	2026 г.
	Администрация			
	1	3	4	5
1.	Консолидирани разходи в област на бюджетна програма „Администрация“, които МОСВ разходва пряко чрез бюджета и отговаря за разпределението	30 253,0	28 650,8	29 076,7
2.	Консолидирани разходи в област на бюджетна програма „Администрация“ финансирани по други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч.:	10 127,1	21 037,5	25 087,6
	- Централен бюджет - капиталови разходи	1 495,9	870,4	876,5
	· ПУДООС	5 418,2	5 418,2	5 418,2
	· ОП „Околна среда“	3 075,4	14 631,7	18 696,1
	ОБЩО ПО ПОЛИТИКАТА	40 380,1	49 688,3	54 164,3